

VARIANTĂ DE REZOLVARE PENTRU **TESTUL MODEL
BACALAUREAT – ISTORIE 2025**

SUBIECTUL I (30 puncte)

1. Numiți formațiunea politică din România, precizată în sursa B.

(2 puncte)

B. „Spre finalul anilor 1950, România [...] începea să construiască o formă de comunism național [...]. Era vorba mai ales despre prioritatea economică a conducerii - de a forța industrializarea țării [...]. Prin intermediul CAER [Consiliul de Ajutor Economic Reciproc] [...], sovieticii căutau să mențină România la nivelul unui stat agrar, furnizor de produse agricole și materii prime. Însă, principala miză a fost chestiunea mai largă a intervențiilor sovietice în afacerile interne ale altor state. Conducerea României [...] a fost ajutată de faptul că Hrușciov se temea de o nouă confruntare de tipul celei din Ungaria. Ca urmare, relația de relativă distanțare a României față de URSS a continuat. [...] Nicolae Ceaușescu, care, în 1965, i-a succedat [...] lui Gheorghe Gheorghiu-Dej în fruntea **Partidului Comunist** (devenind președintele României în 1974), a fost apreciat de Occident datorită opoziției față de invadarea Cehoslovaciei și pentru că realizase o formă de «național comunism» românesc [...] care nu urma regulile Moscovei.”

(I. Kershaw, *Un continent fracturat. Europa, 1950-2017*)

SUBIECTUL I (30 puncte)

2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la evenimentele desfășurate în anul 1956. (2 puncte)

A. „Unul dintre [...] liderii comuniști [...] ai României, Gheorghe Gheorghiu-Dej, [...] a dejuca planurile rivalilor săi [...], iar în momentul dispariției lui Stalin, deținea controlul total în stat, fiind premier și șef al partidului. A condus un aparat de securitate imens [...], care administra un sistem de lagăre ce amintea de [...] cel sovietic al lui Stalin. Zeci de mii de români din toate segmentele societății, dar mai presus de toate țărani în timpul efortului de colectivizare a agriculturii (început în 1949-1950), au fost închiși, mulți dintre ei fiind supuși torturilor. [...] Nefiind contestat din nicio parte și având controlul asupra unui stat polițienesc [...], Dej era într-o poziție bună pentru a opune rezistență direcțiilor de reformă introduse în Uniunea Sovietică de liderul acesteia, Hrușciov. [...] În toamna anului 1956, după ce **au izbucnit proteste studențești în universități, inspirate de evenimentele din Polonia și Ungaria**, ele **au fost suprimate cu violență de poliția secretă, faimoasa Securitate** [...]. Sprijinul puternic al lui Gheorghiu-Dej pentru suprimarea revoltei maghiare de către sovietici, în octombrie 1956, i-a oferit spațiu de manevră în raport cu Hrușciov. Obligațiile economice impuse de sovietici României au fost reduse, iar controlul lui Dej asupra puterii a rămas intact.”

(I. Kershaw, *Un continent fracturat. Europa, 1950-2017*)

SUBIECTUL I (30 puncte)

3. Menționați doi conducători politici la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. (6 puncte)

A. „Unul dintre [...] liderii comuniști [...] ai României, **Gheorghe Gheorghiu-Dej**, [...] a dejucat planurile rivalilor săi [...], iar în momentul dispariției lui Stalin, deținea controlul total în stat, fiind premier și șef al partidului. A condus un aparat de securitate imens [...], care administra un sistem de lagăre ce amintea de [...] cel sovietic al lui Stalin. Zeci de mii de români din toate segmentele societății, dar mai presus de toate țărani în timpul efortului de colectivizare a agriculturii (început în 1949-1950), au fost închiși, mulți dintre ei fiind supuși torturilor. [...] Nefiind contestat din nicio parte și având controlul asupra unui stat polițienesc [...], **Dej** era într-o poziție bună pentru a opune rezistență direcțiilor de reformă introduse în Uniunea Sovietică de liderul acesteia, **Hrușciov**. [...] În toamna anului 1956, după ce au izbucnit proteste studentești în universități, inspirate de evenimentele din Polonia și Ungaria, ele au fost suprimate cu violență de poliția secretă, faimoasa Securitate [...]. Sprijinul puternic al lui **Gheorghiu-Dej** pentru suprimarea revoltei maghiare de către sovietici, în octombrie 1956, i-a oferit spațiu de manevră în raport cu **Hrușciov**. Obligațiile economice impuse de sovietici României au fost reduse, iar controlul lui **Dej** asupra puterii a rămas intact.”

(I. Kershaw, *Un continent fracturat. Europa, 1950-2017*)

SUBIECTUL I (30 puncte)

3. Menționați doi conducători politici la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. (6 puncte)

B. „Spre finalul anilor 1950, România [...] începea să construiască o formă de comunism național [...]. Era vorba mai ales despre prioritatea economică a conducerii - de a forța industrializarea țării [...]. Prin intermediul CAER [Consiliul de Ajutor Economic Reciproc] [...], sovieticii căutau să mențină România la nivelul unui stat agrar, furnizor de produse agricole și materii prime. Însă, principala miză a fost chestiunea mai largă a intervențiilor sovietice în afacerile interne ale altor state. Conducerea României [...] a fost ajutată de faptul că **Hrușciov** se temea de o nouă confruntare de tipul celei din Ungaria. Ca urmare, relația de relativă distanțare a României față de URSS a continuat. [...] Nicolae Ceaușescu, care, în 1965, i-a succedat [...] lui **Gheorghe Gheorghiu-Dej** în fruntea Partidului Comunist (devenind președintele României în 1974), a fost apreciat de Occident datorită opoziției față de invadarea Cehoslovaciei și pentru că realizase o formă de «național comunism» românesc [...] care nu urma regulile Moscovei.”

(I. Kershaw, *Un continent fracturat. Europa, 1950-2017*)

SUBIECTUL I (30 puncte)

4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că țăranii sunt victime ale regimului comunist în timpul colectivizării agriculturii. (3 puncte) – Răspuns: **sursa A**

A. „Unul dintre [...] liderii comuniști [...] ai României, Gheorghe Gheorghiu-Dej, [...] a dejucat planurile rivalilor săi [...], iar în momentul dispariției lui Stalin, deținea controlul total în stat, fiind premier și șef al partidului. A condus un aparat de securitate imens [...], care administra un sistem de lagăre ce amintea de [...] cel sovietic al lui Stalin. **Zeci de mii de români din toate segmentele societății, dar mai presus de toate țăranii în timpul efortului de colectivizare a agriculturii (început în 1949-1950), au fost închiși, mulți dintre ei fiind supuși torturilor.** [...] Nefiind contestat din nicio parte și având controlul asupra unui stat polițienesc [...], Dej era într-o poziție bună pentru a opune rezistență direcțiilor de reformă introduse în Uniunea Sovietică de liderul acesteia, Hrușciov. [...] În toamna anului 1956, după ce au izbucnit proteste studentești în universități, inspirate de evenimentele din Polonia și Ungaria, ele au fost suprimate cu violență de poliția secretă, faimoasa Securitate [...]. Sprijinul puternic al lui Gheorghiu-Dej pentru suprimarea revoltei maghiare de către sovietici, în octombrie 1956, i-a oferit spațiu de manevră în raport cu Hrușciov. Obligațiile economice impuse de sovietici României au fost reduse, iar controlul lui Dej asupra puterii a rămas intact.”

(I. Kershaw, *Un continent fracturat. Europa, 1950-2017*)

SUBIECTUL I (30 puncte)

5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B** precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). (7 puncte)

B. „Spre finalul anilor 1950, România [...] începea să construiască o formă de comunism național [...]. Era vorba mai ales despre prioritatea economică a conducerii - de a forța industrializarea țării [...]. Prin intermediul CAER [Consiliul de Ajutor Economic Reciproc] [...], sovieticii căutau să mențină România la nivelul unui stat agrar, furnizor de produse agricole și materii prime. Însă, principala miză a fost chestiunea mai largă a intervențiilor sovietice în afacerile interne ale altor state. **CAUZĂ: Conducerea României [...] a fost ajutată de faptul că Hrușcirov se temea de o nouă confruntare de tipul celei din Ungaria.** **EFFECT: Ca urmare, relația de relativă distanțare a României față de URSS a continuat.** [...] **EFFECT: Nicolae Ceaușescu, care, în 1965, i-a succedat [...] lui Gheorghe Gheorghiu-Dej în fruntea Partidului Comunist (devenind președintele României în 1974), a fost apreciat de Occident** **CAUZĂ: datorită opoziției față de invadarea Cehoslovaciei și** **CAUZĂ: pentru că realizase o formă de «național comunism» românesc [...] care nu urma regulile Moscovei.**”

(I. Kershaw, *Un continent fracturat. Europa, 1950-2017*)

SUBIECTUL I (30 puncte)

6. Prezentați alte două acțiuni desfășurate în politica internă a României din perioada 1948-1975, în afara celor la care se referă sursele date. (6 puncte)

Alte două acțiuni desfășurate în politica internă a României din perioada 1948-1975, în afara celor la care se referă sursele date (**acțiunile de represiune ale Securității, desfășurarea procesului de colectivizare a agriculturii**) sunt **adoptarea legii fundamentale din anul 1948**, respectiv **redactarea Tezelor din iulie 1971**.

Legea fundamentală din anul 1948 a fost inspirată de Constituția sovietică din anul 1936, de factură stalinistă și marca ruptura cu vechea tradiție în domeniul legilor fundamentale democratice. Conform prevederilor acesteia, au fost înlăturate principiul separării puterilor în stat, pluripartidismul – monopolul puterii aparținerea partidului unic (PMR – Partidul Muncitoresc Român), s-au încălcat drepturile și libertățile cetățenești. Atât puterea executivă cât și cea legislativă erau exercitate de Marea Adunare Națională, un Parlament unicameral, considerat organul suprem al puterii.

Tezele din iulie 1971 sunt redactate de către Nicolae Ceaușescu și inspirate de vizita acestuia în țările comuniste ale Asiei, cu deosebire China și Coreea de Nord. Reprezintă un set de 17 propuneri, printre care: creșterea continuă în „rolul de conducere” al partidului, îmbunătățirea educației și a acțiunii politice a partidului, participarea tinerilor la proiecte mari de construcție ca parte a muncii patriotice, o intensificare a educației politico-ideologice în școli și universități, dar și în organizațiile de copii, tineri și studenți etc.

SUBIECTUL I (30 puncte)

7. Menționați o asemănare între două practici politice utilizate în România, între anii 1990-2000. (4 puncte)

O asemănare între două practici politice utilizate în România, între anii 1990-2000 este ***caracterul democratic al acestora.***

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

1. Numiți statul sub suzeranitatea căruia se află România, precizat în sursa dată. (2 puncte)

„Numeroase legi: o nouă constituție, intitulată prudent, *Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris* care sporește prerogativele domnitorului, o nouă lege electorală [...], Legea rurală, crearea Camerelor de Comerț, promulgarea Codului Civil și a Codului Penal [...], organizarea armatei, a învățământului, a bisericii, crearea Curții de Conturi [...], înființarea Universităților din Iași și București [...] vor face din scurta domnie a lui Al. I. Cuza, din 1859-1866, perioada cu cea mai mare densitate de reforme din istoria modernă a României. [...]

Pe plan intern poziția lui Al. I. Cuza se deteriorează, împotriva sa formându-se așa numita *monstruoasă coalitiție*, o alianță a tuturor nemulțumiților. A acelora [...] care îl acuzau de o conduită prea moderată, cum erau liberalii radicali, a conservatorilor moldoveni nemulțumiți și de [...] pierderea importanței orașului Iași [...] și a acelora care acuzau dezordinea din finanțe și de la sate [...]. La 11 februarie 1866, Cuza e nevoit să părăsească domnia. [...]

Locotenența domnească, organism administrativ politic creat pentru a ține locul domnitorului Al. I. Cuza detronat, îl trimite în Occident pe I. C. Brătianu [...]. Inițial se propune candidatura lui Filip de Flandra [...], dar acesta refuză să preia conducerea statului. Atunci este descoperit Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. [...] Când I. C. Brătianu îi face oferta tronului României, [...] Carol acceptă. [...] Un plebiscit* îl alege cu 685 000 de voturi, contra fiind 224 de voturi. Și, la 10 mai 1866, Parlamentul român îl proclamă principe, sub numele de Carol I. Prin alegerea unui principe străin, românii voiau să înlăture certurile interne pentru domnie, și, în același timp, să-și consolideze statul abia constituit, amenințat cu dezmembrarea de imperiile vecine. Mai sperau că un principe străin, prin prestigiul și sprijinul familiei din care provenea, va înlesni dobândirea deplinei independențe de către statul român, aflat încă sub suzeranitatea **Imperiului Otoman**.”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

*plebiscit - referendum

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. (2 puncte) – Răspuns: **secolul al XIX – lea**

„Numeroase legi: o nouă constituție, intitulată prudent, *Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris* care sporește prerogativele domnitorului, o nouă lege electorală [...], Legea rurală, crearea Camerelor de Comerț, promulgarea Codului Civil și a Codului Penal [...], organizarea armatei, a învățământului, a bisericii, crearea Curții de Conturi [...], înființarea Universităților din Iași și București [...] vor face din scurta domnie a lui Al. I. Cuza, din **1859-1866**, perioada cu cea mai mare densitate de reforme din istoria modernă a României. [...]

Pe plan intern poziția lui Al. I. Cuza se deteriorează, împotriva sa formându-se așa numita *monstruoasă coalitiție*, o alianță a tuturor nemulțumiților. A acelora [...] care îl acuzau de o conduită prea moderată, cum erau liberalii radicali, a conservatorilor moldoveni nemulțumiți și de [...] pierderea importanței orașului Iași [...] și a acelora care acuzau dezordinea din finanțe și de la sate [...]. La **11 februarie 1866**, Cuza e nevoit să părăsească domnia. [...]

Locotenența domnească, organism administrativ politic creat pentru a ține locul domnitorului Al. I. Cuza detronat, îl trimite în Occident pe I. C. Brătianu [...]. Inițial se propune candidatura lui Filip de Flandra [...], dar acesta refuză să preia conducerea statului. Atunci este descoperit Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. [...] Când I. C. Brătianu îi face oferta tronului României, [...] Carol acceptă. [...] Un plebiscit* îl alege cu 685 000 de voturi, contra fiind 224 de voturi. Și, la **10 mai 1866**, Parlamentul român îl proclamă principe, sub numele de Carol I. Prin alegerea unui principe străin, românii voiau să înlăture certurile interne pentru domnie, și, în același timp, să-și consolideze statul abia constituit, amenințat cu dezmembrarea de imperiile vecine. Mai sperau că un principe străin, prin prestigiul și sprijinul familiei din care provenea, va înlesni dobândirea deplinei independențe de către statul român, aflat încă sub suzeranitatea Imperiului Otoman.”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

*plebiscit - referendum

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

3. Menționați alianța formată împotriva domnitorului Al. I. Cuza și un motiv al nemulțumirilor față de domnia acestuia, la care se referă sursa dată. **(6 puncte)**

„Numeroase legi: o nouă constituție, intitulată prudent, *Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris* care sporește prerogativele domnitorului, o nouă lege electorală [...], Legea rurală, crearea Camerelor de Comerț, promulgarea Codului Civil și a Codului Penal [...], organizarea armatei, a învățământului, a bisericii, crearea Curții de Conturi [...], înființarea Universităților din Iași și București [...] vor face din scurta domnie a lui Al. I. Cuza, din 1859-1866, perioada cu cea mai mare densitate de reforme din istoria modernă a României. [...]

Pe plan intern poziția lui Al. I. Cuza se deteriorează, împotriva sa formându-se așa numita **monstruoasă coaliție**, o alianță a tuturor nemulțumiților. A acelora [...] care **îl acuzau de o conduită prea moderată**, cum erau liberalii radicali, a conservatorilor moldoveni **nemulțumiți și de [...] pierderea importanței orașului Iași** [...] și a acelora care **acuzau dezordinea din finanțe și de la sate** [...]. La 11 februarie 1866, Cuza e nevoit să părăsească domnia. [...]

Locotenența domnească, organism administrativ politic creat pentru a ține locul domnitorului Al. I. Cuza detronat, îl trimite în Occident pe I. C. Brătianu [...]. Inițial se propune candidatura lui Filip de Flandra [...], dar acesta refuză să preia conducerea statului. Atunci este descoperit Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. [...] Când I. C. Brătianu îi face oferta tronului României, [...] Carol acceptă. [...] Un plebiscit* îl alege cu 685 000 de voturi, contra fiind 224 de voturi. Și, la 10 mai 1866, Parlamentul român îl proclamă principe, sub numele de Carol I. Prin alegerea unui principe străin, românii voiau să înlăture certurile interne pentru domnie, și, în același timp, să-și consolideze statul abia constituit, amenințat cu dezmembrarea de imperiile vecine. Mai sperau că un principe străin, prin prestigiul și sprijinul familiei din care provenea, va înlesni dobândirea deplinei independențe de către statul român, aflat încă sub suzeranitatea Imperiului Otoman.”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

*plebiscit - referendum

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la activitatea reformatoare din timpul domniei lui Al. I. Cuza. (6 puncte)

„Numeroase legi: **o nouă constituție, intitulată prudent, Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris care sporește prerogativele domnitorului, o nouă lege electorală** [...], **Legea rurală, crearea Camerelor de Comerț, promulgarea Codului Civil și a Codului Penal** [...], **organizarea armatei, a învățământului, a bisericii, crearea Curții de Conturi** [...], **înființarea Universităților din Iași și București** [...] vor face din scurta domnie a lui Al. I. Cuza, din 1859-1866, perioada cu cea mai mare densitate de reforme din istoria modernă a României. [...]

Pe plan intern poziția lui Al. I. Cuza se deteriorează, împotriva sa formându-se așa numita *monstruoasă coaliție*, o alianță a tuturor nemulțumiților. A acelora [...] care îl acuzau de o conduită prea moderată, cum erau liberalii radicali, a conservatorilor moldoveni nemulțumiți și de [...] pierderea importanței orașului Iași [...] și a acelora care acuzau dezordinea din finanțe și de la sate [...]. La 11 februarie 1866, Cuza e nevoit să părăsească domnia. [...]

Locotenența domnească, organism administrativ politic creat pentru a ține locul domnitorului Al. I. Cuza detronat, îl trimite în Occident pe I. C. Brătianu [...]. Inițial se propune candidatura lui Filip de Flandra [...], dar acesta refuză să preia conducerea statului. Atunci este descoperit Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. [...] Când I. C. Brătianu îi face oferta tronului României, [...] Carol acceptă. [...] Un plebiscit* îl alege cu 685 000 de voturi, contra fiind 224 de voturi. Și, la 10 mai 1866, Parlamentul român îl proclamă principe, sub numele de Carol I. Prin alegerea unui principe străin, românii voiau să înlăture certurile interne pentru domnie, și, în același timp, să-și consolideze statul abia constituit, amenințat cu dezmembrarea de imperiile vecine. Mai sperau că un principe străin, prin prestigiul și sprijinul familiei din care provenea, va înlesni dobândirea deplinei independențe de către statul român, aflat încă sub suzeranitatea Imperiului Otoman.”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

*plebiscit - referendum

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la principele străin, susținându-l cu două informații selectate din sursă. (10 puncte)

Răspuns: Potrivit sursei, principele străin urma să îmbunătățească situația statului român. Astfel, două informații care susțin acest punct de vedere sunt:

„Numeroase legi: o nouă constituție, intitulată prudent, *Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris* care sporește prerogativele domnitorului, o nouă lege electorală [...], Legea rurală, crearea Camerelor de Comerț, promulgarea Codului Civil și a Codului Penal [...], organizarea armatei, a învățământului, a bisericii, crearea Curții de Conturi [...], înființarea Universităților din Iași și București [...] vor face din scurta domnie a lui Al. I. Cuza, din 1859-1866, perioada cu cea mai mare densitate de reforme din istoria modernă a României. [...]

Pe plan intern poziția lui Al. I. Cuza se deteriorează, împotriva sa formându-se așa numita *monstruoasă coalitie*, o alianță a tuturor nemulțumiților. A acelora [...] care îl acuzau de o conduită prea moderată, cum erau liberalii radicali, a conservatorilor moldoveni nemulțumiți și de [...] pierderea importanței orașului Iași [...] și a acelora care acuzau dezordinea din finanțe și de la sate [...]. La 11 februarie 1866, Cuza e nevoit să părăsească domnia. [...]

Locotenența domnească, organism administrativ politic creat pentru a ține locul domnitorului Al. I. Cuza detronat, îl trimite în Occident pe I. C. Brătianu [...]. Inițial se propune candidatura lui Filip de Flandra [...], dar acesta refuză să preia conducerea statului. Atunci este descoperit Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. [...] Când I. C. Brătianu îi face oferta tronului României, [...] Carol acceptă. [...] Un plebiscit* îl alege cu 685 000 de voturi, contra fiind 224 de voturi. Și, la 10 mai 1866, Parlamentul român îl proclamă principe, sub numele de Carol I. **Prin alegerea unui principe străin, românii voiau să înlăture certurile interne pentru domnie, și, în același timp, să-și consolideze statul abia constituit, amenințat cu dezmembrarea de imperiile vecine. Mai sperau că un principe străin, prin prestigiul și sprijinul familiei din care provenea, va înlesni dobândirea deplinei independențe de către statul român**, aflat încă sub suzeranitatea Imperiului Otoman.”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

*plebiscit - referendum

6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în perioada 1820-1850 au fost elaborate proiecte politice referitoare la statul român modern. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) (4 puncte)

În perioada 1820-1850 au fost elaborate proiecte politice referitoare la statul român modern deoarece în Proclamația de la Islaz din iunie 1848 se regăsesc cereri care vizau constituirea acestuia. Acest proiect politic este citit de către Ion Heliade Rădulescu și reprezintă programul revoluționarilor pașoptiști din Țara Românească. Printre prevederile acestuia se regăsesc: respectarea autonomiei țărilor române, egalitatea drepturilor politice, constituirea unei adunări generale reprezentative, domn responsabil ales pe 5 ani, libertatea tiparului, emanciparea clăcașilor etc.

În concluzie, în perioada 1820-1850 au fost elaborate proiecte politice referitoare la statul român modern.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *spațiul românesc în secolele al XIV-lea – al XVI-lea*, având în vedere:

În secolele al XIV-lea – al XVI-lea spațiul românesc participă la relațiile internaționale prin acțiuni diplomatice și militare destinate fie menținerii statalității, independenței și integrității teritoriale, fie contracarării tendințelor hegemonice manifestate de regatele catolice Ungaria și Polonia, respectiv de Imperiul Otoman.

- precizarea unui fapt istoric din perioada 1361-1400 la care participă românii în cadrul relațiilor internaționale și menționarea a două aspecte referitoare la acesta;

Astfel, în perioada 1361-1400, un fapt istoric la care participă românii în cadrul relațiilor internaționale este reprezentat de prima mare cruciadă antiotomană, organizată de regele Ungariei, Sigismund de Luxemburg în toamna anului 1396, care se bucură de o largă participare a cavalerilor occidentali. Un aspect referitor la acest fapt istoric este reprezentat de participarea domnului Țării Românești, Mircea cel Bătrân (1386-1418), cu un corp de oaste, în temeiul tratatului de la Brașov (7 martie 1395), pe care l-a încheiat cu regele Ungariei, angajându-se la desfășurarea de acțiuni comune antiotomane. De asemenea, un alt aspect cu privire la cruciada din anul 1396 este reprezentat de faptul că înfrângerea armatelor creștine la Nicopole (26 septembrie 1396), din cauza tacticii militare defectuoase a cavalerilor burgunzi, s-a soldat cu o consolidare a dominației otomane în Peninsula Balcanică. Ca urmare a implicării sale Mircea cel Bătrân a obținut sprijinul regelui Ungariei pentru a-și recupera tronul, în anul 1397 prin înlăturarea lui Vlad Uzurpatorul.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *spațiul românesc în secolele al XIV-lea – al XVI-lea*, având în vedere:

- **prezentarea** unei acțiuni de politică externă la care participă românii în prima jumătate a secolului al XV-lea;

Ulterior, în prima jumătate a secolului al XV-lea, una dintre acțiunile de politică externă la care participă românii, **în contextul** în care regatul Ungariei manifesta vădite tendințe hegemonice asupra Moldovei, este reprezentată de **recunoașterea vasalității față de regatul Poloniei**. **Astfel**, în anul 1402, domnul Moldovei Alexandru cel Bun (1400-1432), abil diplomat, care a evaluat corect rivalitatea maghiaro-polonă, a încheiat un tratat de vasalitate cu regele Poloniei, Vladislav Jagiello, tratat care va fi reînnoit în anul 1411 la Roman. Prin acceptarea suzeranității Poloniei, Alexandru cel Bun continua politica inaugurată de Petru I Mușat în anul 1387, prin tratatul de la Liov, urmărind să obțină sprijin împotriva expansiunii maghiare care viza controlul comerțului de tranzit de la gurile Dunării.

- menționarea a două aspecte cu privire la implicarea românilor în relațiile internaționale din perioada 1451-1500;

În perioada 1451-1500, un **aspect** referitor la implicarea românilor în relațiile internaționale este reprezentat de **caracterul antiotoman al acțiunilor militare** desfășurate de către reprezentanții instituțiilor centrale din spațiul românesc, spre exemplu apărarea cetății Belgrad de către voievodul Transilvaniei, Iancu de Hunedoara (1441-1456), în iulie 1456, reușind să amâne cu 70 de ani cucerirea Ungariei de către otomani și instalarea lor în Europa Centrală. De asemenea, un **alt aspect** este reprezentat de **alianțele cu statele creștine, Ungaria și Polonia**, fie pentru susținerea luptei antiotomane, fie pentru a evita confruntarea cu doi dușmani deodată, acceptând suzeranitatea unuia pentru a respinge pretențiile de dominație ale celuilalt, așa cum a procedat domnul Moldovei, Ștefan cel Mare (1457-1504), prin acceptarea suzeranității Poloniei, la Overchelăuți (1459).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *spațiul românesc în secolele al XIV-lea – al XVI-lea*, având în vedere:

- formularea unui punct de vedere referitor la organizarea instituțională din spațiul românesc în secolul al XVI-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Din punctul meu de vedere, în secolul al XVI-lea, organizarea instituțională a spațiului românesc a fost influențată în mod hotărâtor de evoluția relațiilor internaționale, **deoarece** instalarea otomanilor în Europa Centrală prin cucerirea Ungariei, în urma bătăliei de la Mohacs (1526) și transformarea părții centrale și răsăritene a acesteia în pașalâc turcesc – Pașalâcul de la Buda – în anul 1541, a determinat **reorganizarea instituțională a Transilvaniei**.

Ca urmare, începând cu anul 1541, Transilvania, care fusese voievodat vasal Ungariei (1176-1541), intra sub suzeranitatea Imperiului Otoman și alcătuia împreună cu Banatul, până în 1552 și comitatele din Partium, Principatul autonom sub suzeranitate otomană, situație în care intervin modificări la nivelul instituțiilor centrale ale acesteia. Instituția Voievodatului este înlocuită cu cea a Principatului, respectiv Adunările de Stări sunt înlocuite de Dietă, principele Transilvaniei este ales de Dietă, conform deciziei adoptată la Cluj în anul 1543, ceea ce exprimă autonomia Transilvaniei, dar este confirmat de sultan, fiind învestit cu largi prerogative în plan intern și extern, iar Dieta devine principalul factor de cogovernare a Transilvaniei, având caracter permanent.

Pe cale de consecință, în secolele al XIV-lea – al XVI-lea, evoluția istorică a spațiului românesc a fost determinată de dinamica relațiilor internaționale din Europa Centrală și de Sud-Est, atât sub aspectul statutului politico-juridic al statelor medievale românești, cât și sub aspectul organizării lor instituționale centrale.

Notă! Se punctează și **utilizarea limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii **cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.